
PROGRES

PROGRES Q05

Název programu: Právní a společenské aspekty migrace a problémy postavení menšin

Výčet fakult a vysokoškolských ústavů UK, na kterých je program uskutečňován:

Právnická fakulta (hlavní koordinátor) – prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.

Husitská teologická fakulta – doc. ThDr. Kamila Veverková, Th.D.

Anotace:

Navrhovaný projekt Progres je nově koncipovaným projektem, který nicméně navazuje na dosavadní výsledky výzkumu jak na Právnické fakultě, tak i na Husitské teologické fakultě a odpovídá koncepcím výzkumu obou fakult. Cílem je koncepční a interdisciplinární studium právních a společenských aspektů problematiky migrací a menšin. Obě spolupracující fakulty se ještě před vypuknutím současné migrační krize těmito otázkami soustavně zabývaly. PF se zaměřuje jak na mezinárodně právní problematiku azylu a uprchlictví, tak na menšinovou problematiku, včetně otázek spojených s tzv. tradičními a novými menšinami. Předkládaný program se bude zabývat novými impulzy, které současný vývoj přináší v oblasti eventuální redefinice systému ochrany nucených migrantů v mezinárodním a evropském právu. Zejména budou zkoumány nové výzvy pro mezinárodní a evropské právo v podobě dalších důvodů, pro něž osoby odcházejí, vliv bezpečnostních aspektů na systém poskytování ochrany nuceným migrantům, mezinárodní a evropská solidarita v oblasti nucených migrantů a nové ochranné instituty a jejich role v redefinování definice uprchlíka. Program se bude zabývat též historickým vývojem azylu a uprchlictví zejména od vzniku Československa, stejně jako bezpečnostními a trestně právními aspekty. Program bude též navazovat na výsledky projektu NAKI řešeného na PF UK v letech 2012 až 2015 Problémy právního postavení menšin a jejich dlouhodobý vývoj. PF v něm navázala spolupráci s Radou vlády pro národnostní menšiny. Právní otázky související s menšinami se dotýkají právě historických, ústavních, správních a dalších právních a metaprávních aspektů. Kromě historického kontextu se projekt zaměří na mezinárodní a ústavněprávní ochranu národnostních, etnických a náboženských menšin, a to s ohledem na současné tendence v rámci evropského systému ochrany menšin a ve spolupráci s orgány Rady Evropy. Součástí výzkumu bude i analýza role orgánů veřejné správy při ochraně menšin. Výchozím tématem bude samotný pojem národnostní a etnická menšina, jehož interpretace se (nejen) v důsledku současné uprchlické krize se proměňuje a rozšiřuje. HTF bude v rámci projektu zejména zkoumat otázky vztahu a interakcí náboženských a národních tradic v evropském kontextu. Zkoumán bude vzájemný vztah náboženství a migrace, dále projev religiozity menšin, a to v historickém kontextu a v současných podmínkách evropského prostoru včetně socio-ekonomických dopadů. Výše zmíněný výzkum právních aspektů doplní zájem o identitu migranta, diasporu a diskursem o náboženství jako nadnárodní identitě. Součástí výzkumu bude také zevrubná analýza vztahu migrace a médií a také složité otázky sekuritizace. Spolupráce s PF umožní rozšířit rámec této platformy a posunout bádání v mezioborových souvislostech do širšího společenského kontextu. Moderní metodologické přístupy a propojení partnerů z různých oblastí umožní intenzifikaci dosažených znalostí v oblasti jak základního, orientovaného, tak i aplikovaného výzkumu. Jedná se o projekt s výrazným multidisciplinárním charakterem. Předpokládá se i rozsáhlá mezinárodní spolupráce s kooperujícími zahraničními univerzitami a vědeckými pracovišti. Výstupy projektu budou sestávat z publikovaných vědeckých studií, pořádání mezioborově zaměřených konferencí, z přípravy metodik i z promítnutí výstupů do výuky.

PROGRES Q01

Název programu: Teologie jako způsob interpretace historie, tradic a současné společnosti

Výčet fakult a vysokoškolských ústavů UK, na kterých je program uskutečňován:

Evangelická teologická fakulta (hlavní koordinátor) – prof. ThDr. Martin Prudký, Dr.

Husitská teologická fakulta – prof. ThDr. J. B. Lášek, Dr.h.c.

Katolická teologická fakulta – doc. Jaroslav Brož, Th.D. S.S.L., Prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc.

Anotace:

Program zahrnuje vědeckou práci v oblasti teologie a dalších disciplínách, jež se koná na třech teologických fakultách Univerzity Karlovy. Koncepce programu vychází z unikátní skutečnosti, že na společné univerzitní půdě a v jedné akademické obci je institucionálně ukotveno studium všech hlavních proudů křesťanských tradic, jež mají v historickém i aktuálním ohledu dominantní váhu v českém prostředí. Každá ze tří teologických fakult má svůj vlastní profil, své specifické specializace a své nezastupitelné poslání, jež musí dále utvářet a rozvíjet. Současně však platí, že v oblasti teologie jako celku i v jejich jednotlivých oborech, disciplínách a specializacích je mnoho prostoru a příležitostí pro úzkou spolupráci, koordinaci priorit a společné postupy v konkrétních projektech a úkolech (včetně interdisciplinárních přesahů). V návaznosti na dosavadní spolupráci v programu PRVOUK P01 (2012–2016) je program PROGRES Teologie jako způsob interpretace historie, tradic a současné společnosti celkově zaměřen na zkoumání způsobů, jimiž teologie jako vědní disciplína analyzuje, vykládá a interpretuje dějiny, náboženské tradice a život současné společnosti. Tento přístup umožňuje pojmout celou vědní oblast teologie jako komplex činností, které zkoumají, „čtou“, vykládají a interpretují náboženské tradice v interakci s příslušnými historickými kontexty, s jejich rozmanitě chápaným dějinným dědictvím i s jejich dosud (či nově) aktuálním významem a vlivem. Takto pojatá teologie pak umožňuje zkoumat křesťanství, jeho historické i živé tradice, také jako kód křesťanské kultury a zabývat se jak jeho literárními, tak materiálními, civilizačními či kulturními projevy v jejich kontextuálně dané dějinné podobě. Kritické zpracování a interpretace náboženských tradic v jejich historickém i aktuálním rozměru tak může významně přispět ke zřetelnější orientaci v ideových zápasech naší současnosti. Každá z fakult přispívá k programu svými dílčími oblastmi výzkumu a projekty podle institucionálního členění fakult a jejich oborově specializovaných součástí. ETF při svém zaměření na výzkum projevů a způsobů, jimiž se artikulovala křesťanská, zejména evangelická tradice v dějinném kontextu evropských zemí, bude danou problematiku zkoumat v rozčlenění do čtyř oblastí: (1) Bible a její tradice, (2) teologické nauky a jejich tradice, (3) církevní útvary a jejich dějinné tradice a (4) projevy křesťanské spirituality a jejich tradice. HTF své výzkumné aktivity dlouhodobě zaměřuje na problematiku vztahu národních a náboženských aspektů v moderních dějinách; zvláštní důraz na aktuální aspekty se promítá do čtyř prioritních oblastí výzkumu: (1) sociální a charitativní rozměr křesťanství a husitské teologie, (2) sociální pedagogika, antropologie a výchova v teologické perspektivě, (3) křesťanská spiritualita v otevřené společnosti a (4) mezináboženský dialog v živé současnosti. KTF svými oborovými prioritami významně přesahuje do oblasti dějin umění, zejména výtvarného. Svě dílčí součástí programu definuje a koordinuje ve dvou dvojicích projektů: v části teologie a česká duchovní kultura se zaměřuje na (1.1) dějiny české teologie v evropském a světovém kontextu a (1.2) tradice a kulturní kontexty teologie; v části věnované dějinám výtvarného umění a evropské kultury se soustředí na zkoumání a interpretaci evropského „kulturního kódu“ také ve dvou koordinovaných sekcích – (2.1) výtvarné umění jako projev ducha a (2.2) evropská a česká kultura ve svých dějinných proměnách. Program jako celek klade soustavnější důraz na vnitřní propojování, na interdisciplinární rozměr konkrétních dílčích projektů a na mezinárodní vědeckou spolupráci. K prioritám programu patří vedle kvalitní produkce standardních typů výsledků vědecké práce (publikace) také podpora oborové i mezioborové spolupráce a mezinárodní kooperace (konferenční aktivity). Významnou prioritou je také podpora kvalifikačního růstu spolupracovníků ve všech stupních akademických kvalifikací (v pokročilých studiích a v postgraduální vědecké práci).

Kontakty

ThDr. Marketa Langer, Ph.D.

vedoucí oddělení vědy, výzkumu a zahraničních styků

E-mail: marketa.langer@htf.cuni.cz

Úřední hodiny: středa 12-14 hodin, konzultace dle dohody

Tel.: +420 222 539 210

Kancelář: H402a

Více informací o programu PROGRES naleznete [zde](#)